

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัย จากการคมนาคมและขนส่ง

พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงานการจราจรและขนส่ง

คำนำ

ปัญหาการเกิดสาธารณภัยจากการคมนาคมและขนส่งที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและรัฐจำนวนมากโดยเฉพาะจำนวนผู้เสียชีวิต และผู้บาดเจ็บ ที่รัฐต้องจัดสรรบางส่วนเพื่อดูแลบุคคลที่ทุพพลภาพไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้จากกรณีความรุนแรงที่เกิดจากภัยทางถนน ทั้งจากปัจจัยเสี่ยงด้านต่าง เช่น พฤติกรรมการขับขี่ เมาแล้วขับ การขับเร็ว การไม่สวมหมวกนิรภัย และการไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร ดังนั้นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับภัยด้านถนน ตั้งแต่ระยะเวลาก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อลดความเสี่ยง ความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนลดผลกระทบอันเกิดจากภัยทางถนน นั้น

สำนักงานการจราจรและขนส่งในฐานะหน่วยงานหลักในการดำเนินการด้านการจราจรโดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาสำรวจ รวบรวม ข้อมูลด้านการจราจรและขนส่ง การวิเคราะห์ วางแผน ออกแบบ ระบบ การจราจรและขนส่งในเขตกรุงเทพมหานคร การกำหนดมาตรฐาน งานวิศวกรรมจราจร วิศวกรรมขนส่ง และ วิศวกรรมความปลอดภัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการควบคุมและจัดการจราจร การพัฒนาระบบ โครงข่ายถนน ระบบขนส่งมวลชน และการให้ศึกษาฝึกอบรมและรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจร ดังนั้นสำนักงานการจราจรและขนส่งจึงได้ตระหนักถึงปัญหาอันเนื่องมาจากสาธารณภัยต่าง ๆ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่งสำนักงานการจราจรและขนส่ง พ.ศ.๒๕๖๑

โดยแผนดังกล่าวข้างต้นสอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๘ และแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่งกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้ส่วนราชการของสำนักงานการจราจรและขนส่งใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและการเผชิญเหตุ โดยมีการประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อประสานความร่วมมือในการปฏิบัติงานในการแก้ไขปัญหาภัยจากการคมนาคมและขนส่งและการให้ความช่วยเหลือเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ ให้เกิดเป็นรูปธรรมและบูรณาการ

สำนักงานการจราจรและขนส่งจึงให้ส่วนราชการของสำนักงานการจราจรและขนส่งถือปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่ง พ.ศ. ๒๕๖๑ ของสำนักงานการจราจรและขนส่ง ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการเตรียมความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ ทั้งก่อนเกิดเหตุ ขณะเผชิญเหตุ และหลังเกิดเหตุ เพื่อลดอัตราการเสี่ยงภัย รวมทั้งความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนหรือหน่วยงานราชการ และเพื่อให้การบริหารจัดการสาธารณภัยเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สำนักงานการจราจรและขนส่ง

กรุงเทพมหานคร

แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่ง พ.ศ. ๒๕๖๑
สำนักงานการจราจรและขนส่ง

อ้างอิง ๑. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่งกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. สถานการณ์ทั่วไป

การคมนาคมและขนส่ง เป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และจากการที่กรุงเทพมหานครเป็นศูนย์รวมความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การศึกษาเทคโนโลยี ฯลฯ กรุงเทพมหานครจึงมีระบบการคมนาคมขนส่งที่สะดวก คล่องตัว ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ อีกทั้งยังเป็นกลางในการเชื่อมต่อการเดินทางและการขนส่ง ไปยังภูมิภาคต่างๆ

การคมนาคมและขนส่ง แม้จะสร้างความสะดวก รวดเร็ว แต่หากขาดความระมัดระวัง อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ โดยส่วนใหญ่จะเกิดอุบัติเหตุจากการคมนาคมและขนส่งทางบก ซึ่งมีสาเหตุจากพฤติกรรมในการใช้รถใช้ถนน การทำผิดกฎจราจร การใชยานพาหนะที่ไม่ปลอดภัย หรือเกิดจากระบบขนส่งขนาดใหญ่และบางครั้งอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุทับซ้อนขึ้นอีก เช่น การลื่นไถลของน้ำมันบนผิวจราจร หรือภัยจากการรั่วไหลของน้ำมันหรือสารอันตรายลงสู่แหล่งน้ำ ฯลฯ สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นอย่างมาก จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม และกำหนดมาตรการการจัดการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่จะเกิดกับสาธารณชนให้น้อยที่สุด

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนที่เกิดจากภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๒.๒ เพื่อให้การดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถฟื้นฟูให้กลับสู่สภาวะปกติโดยเร็วที่สุด

๒.๓ เพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และองค์กรเครือข่ายทุกภาคส่วนในการป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ฉุกเฉินของภัยจากการคมนาคมและขนส่งให้ชัดเจน บูรณาการและมีประสิทธิภาพ

๓. นิยามศัพท์

ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง หมายถึง ภัยจากอุบัติเหตุจากการจราจรทางบก ทางน้ำและทางอากาศ ภัยจากระบบขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ภัยจากกระบวนการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย และภัยจากการขนส่งที่เกิดการรั่วไหลของน้ำมันและวัตถุอันตรายในแหล่งน้ำ รวมถึงการเททิ้งน้ำมันหรือของเสียในแม่น้ำหรือทะเล

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการ...

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ อำนาจการ สั่งการ

ตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายหรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในพื้นที่ต่าง ๆ
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์เรียกว่า “Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมีองค์การรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ลำดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (บกปภ.ช)
๔	สาธารณภัยขนาดร้ายแรง อย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (บกปภ.ช)

๕. การจัดตั้ง...

๕. การจัดตั้งองค์กรปฏิบัติ

๕.๑ องค์กรปฏิบัติที่รับผิดชอบในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของกรุงเทพมหานคร (ภาวะปกติ) ประกอบด้วย

๕.๑.๑ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต (กอปภ.สนข.)

ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ.๒๕๕๐ มาตรา ๓๖ กำหนดให้ผู้อำนวยการเขตในแต่ละเขตของกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตของตน และมีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้ส่วนราชการและหน่วยงานของกรุงเทพมหานคร รวมทั้งภาคเอกชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ร่วมปฏิบัติงานในกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต

๕.๑.๒ กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)

ทำหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตกรุงเทพมหานคร จัดทำแผนปฏิบัติการหรือแผนเผชิญเหตุตามประเภทความเสี่ยงภัย ให้สอดคล้องกับแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรุงเทพมหานครดำเนินการสนับสนุนการปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และเป็นหน่วยเผชิญเหตุเมื่อเกิดสาธารณภัยในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รับผิดชอบ

๕.๒ องค์กรปฏิบัติในการจัดการในภาวะฉุกเฉินของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

๕.๒.๑ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขตจัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้น โดยมีผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ควบคุม สั่งการ เพื่อทำหน้าที่ในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น จนกว่า สถานการณ์จะกลับเข้าสู่สถานการณ์ปกติ พร้อมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในการจัดการสาธารณภัยที่เกิดขึ้น รวมทั้งอำนาจการ และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และทั่วถึง

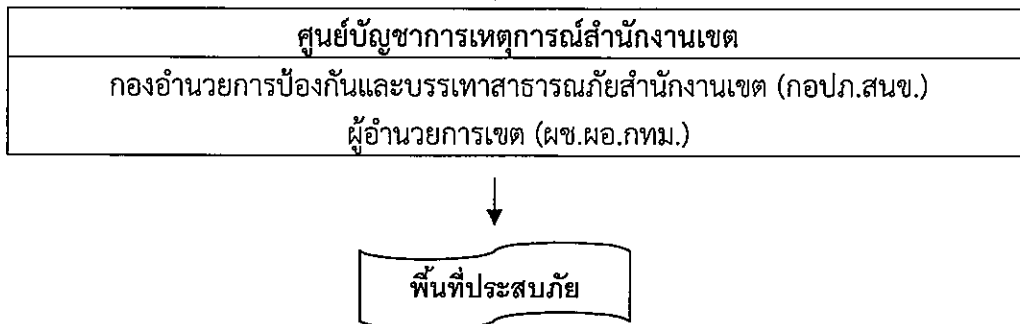
๕.๒.๒ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร เมื่อภัยยกระดับเป็นระดับ ๒ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการสาธารณภัยในพื้นที่กรุงเทพมหานคร จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลัง เพื่อบริหารจัดการสาธารณภัย ประสานการเผชิญเหตุระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์การสาธารณกุศล โดยมีผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ควบคุม สั่งการและบัญชาการเหตุการณ์

๕.๒.๓ ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร แปรสภาพเป็นศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานครของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ เมื่อมีการยกระดับการจัดการสาธารณภัยเป็นระดับ ๓ - ๔ มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามการบัญชาการเหตุการณ์ของกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พร้อมทั้งอำนาจการควบคุม ปฏิบัติงาน และประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งฝ่ายพลเรือนและฝ่ายทหาร และเป็นศูนย์กลางในการระดมสรรพกำลังในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๕.๓ การเผชิญเหตุและบัญชาการเหตุการณ์ (Single Command) ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

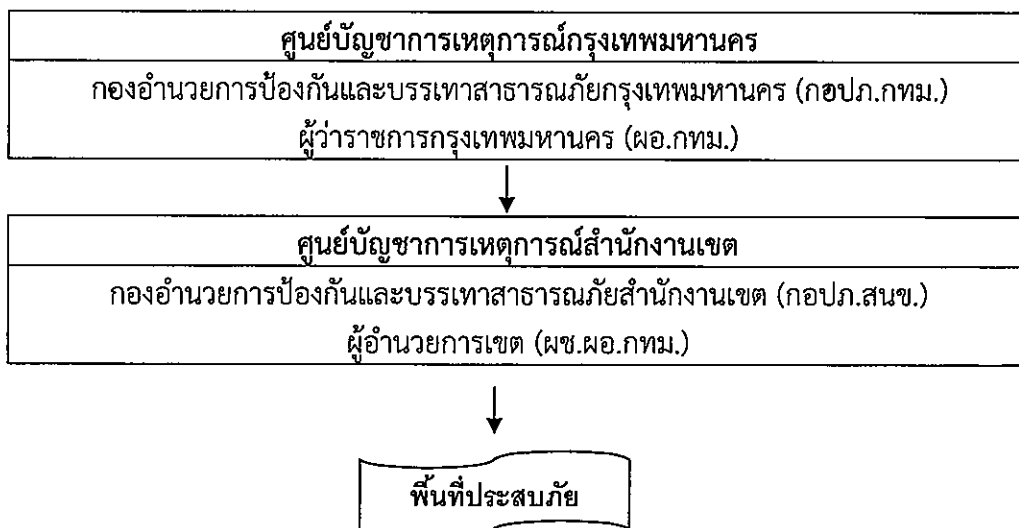
๕.๓.๑ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๑ (สาธารณภัยขนาดเล็ก)

สาธารณภัยขนาดเล็ก : กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขตสามารถควบคุมสถานการณ์ ระวังภัยได้โดยลำพังตามขีดความสามารถ ไม่ต้องการกำลังสนับสนุนจากภายนอก ผู้อำนวยการเขตเป็นผู้ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์

๕.๓.๒ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๒ (สาธารณภัยขนาดกลาง)

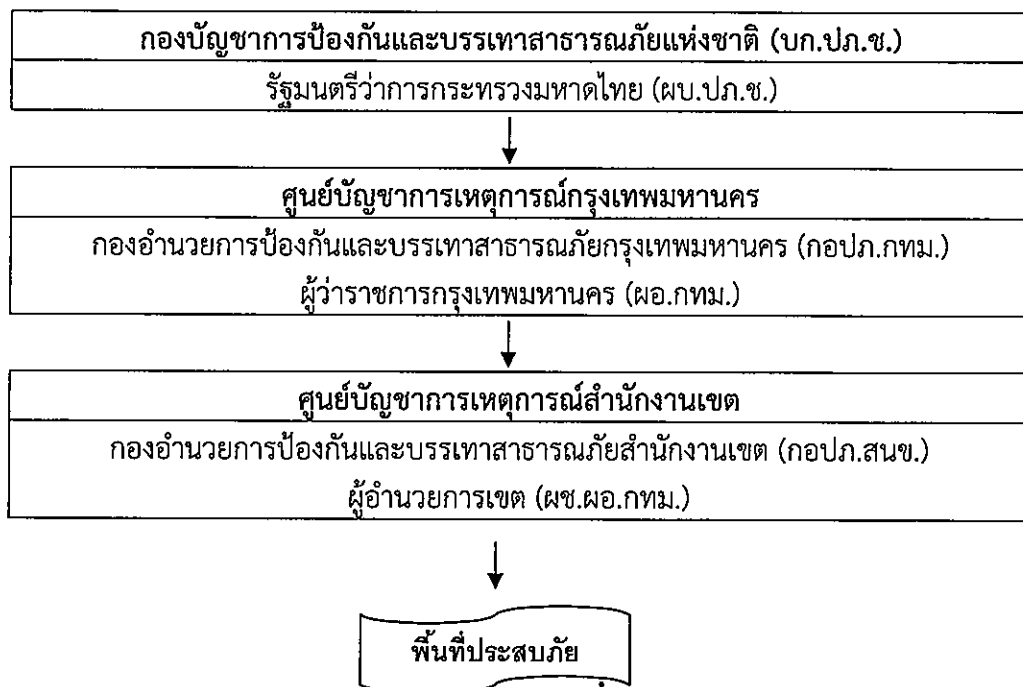
สาธารณภัยขนาดกลาง : เกินขีดความสามารถของกองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์และบริหารจัดการระงับภัยได้โดยลำพัง ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์

✓ สำนักการจราจรและขนส่ง มีภารกิจหน้าที่ ในการประสานการปฏิบัติงาน ตรวจสอบเฝ้าระวังและซ่อมบำรุงระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ป้ายเครื่องหมายจราจร อุปกรณ์สัญญาณไฟจราจร และงานด้านวิศวกรรมจราจร รวมถึงระบบขนส่งมวลชน BTS และระบบขนส่งทางน้ำ ในแต่ละพื้นที่ที่เกิดเหตุ

๕.๓.๓ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๓ (สาธารณภัยขนาดใหญ่)

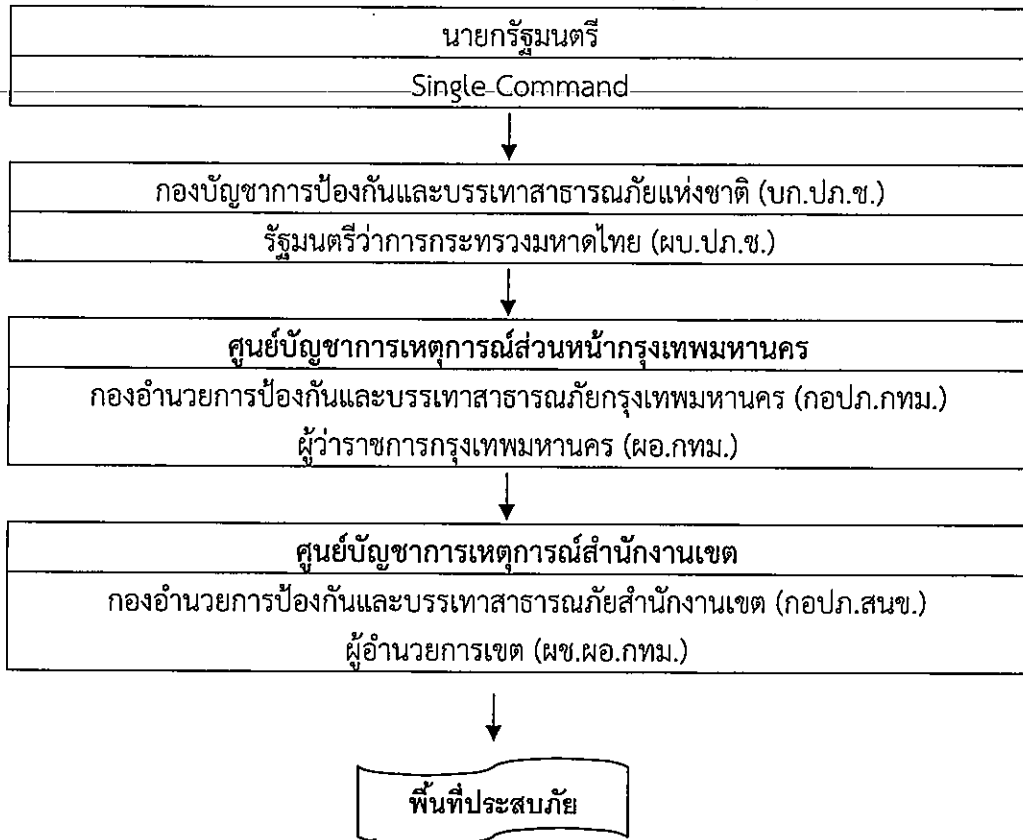
สาธารณภัยขนาดใหญ่ : เกิดผลกระทบรุนแรงกว้างขวาง มีพื้นที่เสียหายเป็นบริเวณกว้าง เกินขีดความสามารถของผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญ/อุปกรณ์พิเศษ/กำลังสนับสนุนระดับกรมกำลังทุกภาคส่วน เพื่อตอบโต้เหตุฉุกเฉิน/บรรเทาภัย ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เป็นผู้ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์

✓ สำนักการจราจรและขนส่ง มีภารกิจหน้าที่ ในการประสานการปฏิบัติงาน ตรวจสอบฝ้าระวังและซ่อมบำรุงระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ป้ายเครื่องหมายจราจร อุปกรณ์สัญญาณไฟจราจร และงานด้านวิศวกรรมจราจร รวมถึงระบบขนส่งมวลชน BTS และระบบขนส่งทางน้ำ ในแต่ละพื้นที่เกิดเหตุ พร้อมรองรับคำบัญชาการ

๕.๓.๔ กรณีเกิดสาธารณภัยความรุนแรง ระดับ ๔ (สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง)

สาธารณภัยขนาดร้ายแรงอย่างยิ่ง : เกิดผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง ระดับวิกฤติ ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์/ระงับภัยได้ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายใช้อำนาจตาม ม.๓๑ แห่ง พ.ร.บ.ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ควบคุมสถานการณ์/บัญชาการเหตุการณ์ทุกพื้นที่ที่ทั่วราชอาณาจักร

✓ สำนักการจราจรและขนส่ง มีภารกิจหน้าที่ ในการประสานการปฏิบัติงาน ตรวจสอบ เฝ้าระวังและซ่อมบำรุงระบบกัล้องโทรทัศน์วงจรปิด ป้ายเครื่องหมายจราจร อุปกรณ์สัญญาณไฟจราจร และงานด้านวิศวกรรมจราจร รวมถึงระบบขนส่งมวลชน BTS และระบบขนส่งทางน้ำ ในแต่ละพื้นที่เกิดเหตุ พร้อมรองรับคำบัญชาการ

๖. **แนวทางการดำเนินการ** แผนเผชิญเหตุสาธารณภัยด้านการจราจรและขนส่งของสำนักงานการจราจรและขนส่ง จะเน้นการเตรียมการล่วงหน้าในรูปแบบวิธีการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดผลกระทบ การจัดระบบหน้าที่ความรับผิดชอบการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ การรับมือ การเข้าพื้นที่เพื่อเผชิญเหตุ เพื่อบรรเทาปัญหาจราจร การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการอำนวยความสะดวกการปฏิบัติการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้ส่วนราชการ ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรม	ส่วนราชการรับผิดชอบ	ข้อมูลที่ต้องจัดทำ
๑. ก่อนเกิดเหตุ		
๑.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ		
๑) ประเมินความเสี่ยงภัยจากการคมนาคมและขนส่ง โดยการประเมินภัยและความล่าช้าของประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดภัยจากคมนาคมและขนส่ง	สำนักงานวิศวกรรมจราจร	- ผลการประเมินความเสี่ยง - วิธีและแนวทางลดผลกระทบจากการคมนาคมขนส่ง
๒) ตรวจสอบ ปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย จัดทำแผนที่เสี่ยงภัยระบุเส้นทางที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง และเส้นทางที่มีการขนส่งสารเคมีและวัตถุอันตราย วัตถุมีพิษ ให้เป็นปัจจุบัน	สำนักงานวิศวกรรมจราจร	- บัญชีพื้นที่เสี่ยงภัย - แผนที่เส้นทางเสี่ยงภัย
๓) จัดทำฐานข้อมูลกำลังเจ้าหน้าที่ อาสาสมัคร เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ เพื่อเรียกใช้เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน	สำนักงานวิศวกรรมจราจร	- บัญชีเจ้าหน้าที่อาสาสมัคร - บัญชีเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ ประเภทต่าง ๆ
๔) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการจราจรและขนส่ง และศูนย์ข้อมูลข่าวสารอุบัติเหตุจราจร	กองนโยบายและแผนงาน	- ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการจราจรและขนส่ง
๕) ส่งเสริมความรู้และความตระหนักแก่ประชาชน นักเรียน นักศึกษา และเยาวชน เกี่ยวกับวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการจราจรและขนส่ง	กองนโยบายและแผนงาน	- จัดทำคู่มือวิธีการป้องกันและปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการจราจรและขนส่ง - ประชาสัมพันธ์และจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชน นักเรียนมีความระมัดระวัง ในการใช้รถใช้ถนนในช่วงเทศกาลต่าง ๆ
๖) สรุปบทเรียน (Lesson Learning) ของภัยจากการคมนาคมและขนส่งครั้งสำคัญที่ผ่านมา เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการ	- สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองนโยบายและแผนงาน	- สรุปสถิติการเกิดเหตุและศึกษา วิเคราะห์บทเรียนจากเหตุการณ์ที่ผ่านมา สำหรับนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการกับสาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๒ การเตรียมความพร้อม		
กิจกรรม	ส่วนราชการรับผิดชอบ	ข้อมูลที่จะดำเนินการ
๑) จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากการคมนาคมและขนส่ง	กองนโยบายและแผนงาน	ใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน
๒) จัดเตรียม เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ วัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็น	- สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองการขนส่ง	จัดทำบัญชีเครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการกู้ภัย อุบัติภัยจากการจราจรและขนส่ง
๓) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรอง และระบบสื่อสารที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสารให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา	- สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองพัฒนาระบบจราจร	- ระบบสื่อสารหลัก - ระบบสื่อสารรอง - บัญชีเครื่องมือและอุปกรณ์ การสื่อสาร
๒. ขณะเกิดภัย (ภาวะฉุกเฉิน)		
กิจกรรม	ส่วนราชการรับผิดชอบ	ข้อมูลที่จะดำเนินการ
๑) เมื่อได้รับข้อมูลภัยร้ายแรงจากการคมนาคมและขนส่ง ให้จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ป้องกันและแก้ไขปัญหายภัยจากการจราจรและขนส่งกรุงเทพมหานคร ตามระดับความรุนแรง พร้อมจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์	สำนักงานวิศวกรรมจราจร	- โครงสร้างศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ - กองบัญชาการ - อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒) การประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการกู้ภัย นำผู้บาดเจ็บส่งโรงพยาบาล ตลอดจนการจัดระเบียบจราจรบริเวณที่เกิดเหตุและดูแลความสงบเรียบร้อย	สำนักงานวิศวกรรมจราจร	- คู่มือปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ
๓. หลังเกิดภัย		
กิจกรรม	ส่วนราชการรับผิดชอบ	ข้อมูลที่จะดำเนินการ
๑) การฟื้นฟูความเสียหายเบื้องต้น	สำนักงานวิศวกรรมจราจร	- บัญชีสาธารณูปโภคที่เสียหาย - บัญชีทรัพย์สินที่เสียหาย
๒) ศึกษาผลกระทบภัยจากการคมนาคมและขนส่ง ครั้งสำคัญเพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการในอนาคต	- สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองนโยบายและแผนงาน	- รายงานผลการศึกษาผลกระทบภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๗. การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

เมื่อเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่งครั้งร้ายแรงมีผู้ได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก

๗.๑ การเตรียมความพร้อมรับภัยจากการคมนาคมและขนส่ง

๗.๑.๑ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยสำนักงานเขต จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์สำนักงานเขต (กรณีสาธารณภัยขนาดเล็ก ความรุนแรงระดับ ๑) เพื่อเป็นศูนย์กลางในการสั่งการควบคุม กำกับ ดูแล และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการติดตามสถานการณ์ภัยจากการคมนาคมและขนส่งในระดับพื้นที่ และช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

๗.๑.๒ ให้กองอำนาจการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร จัดตั้งศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานครขึ้น พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบประจำศูนย์ และดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติของศูนย์ฯ โดยกำหนดให้ใช้ห้องประชุม ดึกดำ ชั้น ๒ เป็นห้องปฏิบัติการ (War room) ในการบัญชาการในยามฉุกเฉิน

แนวทางการปฏิบัติ กรณีศูนย์บัญชาการกรุงเทพมหานคร เมื่อเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่งครั้งร้ายแรง และมีผู้ได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมากให้ดำเนินการ ดังนี้
การติดตามสถานการณ์ และเตรียมพร้อม

แนวทางปฏิบัติ	ส่วนราชการรับผิดชอบ
๑) ติดตามสถานการณ์ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง ประเมินสถานการณ์ที่เกิดผลกระทบกับประชาชนจำนวนมาก เช่น กรณีเกิดการรั่วไหลของสารเคมีหรือวัตถุอันตราย พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่เพื่อเฝ้าระวัง และการแจ้งเตือนภัย	<u>ส่วนวางแผน/วิเคราะห์/ประเมินสถานการณ์</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองพัฒนาระบบจราจร
๒. จัดเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ ดังนี้ ๑) จัดเตรียมบัญชีกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องจักรกล ยานพาหนะ และเครื่องมืออุปกรณ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณภัย เพื่อให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันที ๒) จัดเตรียมระบบสื่อสารหลัก ระบบสื่อสารรองและระบบสื่อสารสำรองที่จำเป็น พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์สื่อสาร ให้เพียงพอและใช้งานได้ตลอดเวลา	<u>ส่วนอำนาจการ</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร <u>ส่วนอำนาจการ</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองพัฒนาระบบจราจร
๓) สำรองปัจจัยที่จำเป็นในการดำรงชีพ เพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย	<u>ส่วนบริหารและการเงิน</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร - สำนักงานเลขานุการ

๗.๒ การปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน

๗.๒.๑ การควบคุมสถานการณ์

(๑) การปฏิบัติการในระยะ ๑๐ นาทีแรก หลังเกิดภัยจากการคมนาคมและขนส่งเป็นช่วงเร่งด่วน ที่จะช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ เพราะผู้เคราะห์ร้ายจะมีโอกาสรอดชีวิตสูง ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิต การรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ น้ำดื่ม อาหารปรุงสำเร็จ เสื้อผ้า และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	ส่วนราชการรับผิดชอบ
๑) การค้นหา/ช่วยเหลือผู้ประสบภัย (๑.๑) กำหนดเขตและกันเขตพื้นที่ประสบภัย ห้ามไม่ให้ ผู้ไม่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเข้าพื้นที่ประสบภัย (๑.๒) วิเคราะห์ข้อมูลของสารเคมีและวัตถุอันตราย (กรณีเกิดการรั่วไหลของสารเคมีหรือวัตถุอันตราย ขณะขนส่ง) ว่าเป็นสารชนิดใด ส่งผลกระทบ อะไรบ้าง การปฐมพยาบาลเบื้องต้นของผู้ได้รับ สารเคมีและวัตถุอันตรายหาข้อมูลสารดับเพลิง ที่ห้ามใช้และสารดับเพลิงที่เหมาะสม และขอควร ระวัง อุปกรณ์ป้องกันพิเศษของเจ้าหน้าที่ดับเพลิง (๑.๓) สนธิกำลังเข้าปฏิบัติการค้นหาช่วยเหลือผู้ประสบภัย โดยเร็ว ด้วยหน่วยกู้ชีพกู้ภัยเข้าปฏิบัติการในพื้นที่ ประสบภัย พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่จำเป็นในการ กู้ชีพกู้ภัย	<u>ส่วนปฏิบัติการ</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร
๒) การเฝ้าระวังสถานการณ์ ติดตามประเมินสถานการณ์ผลกระทบภัยจากการคมนาคม และขนส่ง (ในกรณีเพลิงไหม้สารเคมี) ที่เกิดตามมาหลังจาก การเกิดอัคคีภัย เป็นระยะๆ เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันภัย อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ ที่คาดว่าจะมีผลกระทบให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	<u>ส่วนปฏิบัติการ</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองพัฒนาระบบจราจร - กองนโยบายและแผนงาน

(๒) การปฏิบัติการในระยะตั้งแต่ ๑๐ นาทีแรก – สถานการณ์อยู่ในภาวะปกติ ให้ความสำคัญกับการค้นหาผู้รอดชีวิต และทรัพย์สิน สืบหาญาติ จัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การรักษาพยาบาล การจัดการศพ อาหาร น้ำดื่ม ยารักษาโรค เครื่องครัว และปฏิบัติตามแนวทาง ดังนี้

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
๑) การส่งกำลังบำรุง (Logistics)	
๑) จัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม ให้แก่ผู้ประสบภัยและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ประสบภัยให้เพียงพอและทั่วถึง	<u>ส่วนสนับสนุน และส่วนบริหารและการเงิน</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร
๒) การอพยพและการบริหารจัดการศูนย์พักพิงชั่วคราว ✓ ๑) แจกจ่ายเครื่องอุปโภคบริโภคพื้นฐานตลอดจนจัดส่งปัจจัยสี่ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น อาหารที่ปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องยังชีพที่จำเป็น	<u>ส่วนบริหารและการเงิน</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร - <u>สำนักงานเลขานุการ</u>
๓) การประเมินโครงสร้างพื้นฐานที่อาจเกิดการกีดกร่อนหรือเกิดความเสียหายต่อโครงสร้าง (กรณีเกิดการรั่วไหลของสารเคมีหรือวัตถุอันตรายขณะขนส่ง) ๑) ตรวจสอบเส้นทางคมนาคมที่ส่งผลกระทบจากดินสไลด์และขนส่งพร้อมทั้งติดป้ายเตือนหรือวางแผงปิดกั้นช่องทางการจราจรให้ประชาชนผู้ใช้เส้นทางได้ทราบ จัดเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรืออาสาสมัครอำนวยความสะดวกการจราจรในจุดอันตราย	<u>ส่วนปฏิบัติการ</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร
๔) รายงานและสรุปผล รายงานการปฏิบัติการต่อผู้บัญชาการเหตุการณ์ และหน่วยเหนือขึ้นไป	<u>ส่วนอำนวยการ</u> - สำนักงานวิศวกรรมจราจร - กองนโยบายและแผนงาน

(๓) การปฏิบัติ...

(๓) การปฏิบัติเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ

แนวทางปฏิบัติ	หน่วยงานหลัก
๑) สรุปผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อการประสานการปฏิบัติ	<u>ส่วนอำนวยการ</u> - กองนโยบายและแผนงาน
๒) ติดตามตรวจสอบความต้องการใช้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อสนับสนุนกำลังบำรุงให้ปฏิบัติงานแล้วเสร็จ	<u>ส่วนอำนวยการ</u> - กองนโยบายและแผนงาน
๓) ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และการแก้ไขปัญหา อุปสรรค และสรุปรายงานผลการดำเนินงาน ต่อ ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร	<u>ส่วนอำนวยการ</u> - กองนโยบายและแผนงาน

๗.๒.๒ การรับบริจาค กรณีที่จำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์รับบริจาคให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้จัดตั้งศูนย์รับบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรุงเทพมหานคร และสำนักงานเขต โดย

(๑.๑) ให้หน่วยงานรวบรวมข้อมูลที่ได้รับบริจาค เช่น สิ่งของ เงินที่ได้รับบริจาค สถานที่จัดเก็บที่ได้รับบริจาค

(๑.๒) เมื่อได้รับบริจาคเงินให้ออกใบเสร็จรับเงินให้ถูกต้อง

(๒) ให้กรุงเทพมหานครและสำนักงานเขต เป็นศูนย์กลางในการรับสิ่งของและเงินบริจาค โดยเงินบริจาคมำเข้ากองทุนช่วยเหลือผู้ประสบภัย และแจกจ่ายสิ่งของให้ผู้ประสบภัยอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๗.๓ กรณีสาธารณภัยขนาดใหญ่

เมื่อสถานการณ์ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง กรณีสารเคมีและวัตถุอันตรายเกิดการรั่วไหล มีผลกระทบรุนแรงเป็นบริเวณกว้าง เป็นสาธารณภัยขนาดใหญ่ และกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.) เริ่มปฏิบัติการเพื่อเข้าควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ให้ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร แปรสภาพเป็น ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ส่วนหน้ากรุงเทพมหานครทันที และปฏิบัติงานตามการบัญชาการเหตุการณ์จากกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)

๗.๔ การสิ้นสุดภารกิจของศูนย์บัญชาการเหตุการณ์กรุงเทพมหานคร

เมื่อสถานการณ์สาธารณภัยยุติลงให้ตรวจสอบข้อมูลให้ชัดเจน ว่าสถานการณ์ภัยจากการคมนาคมและขนส่ง ได้ยุติลงแล้ว และให้กองนโยบายและแผนงาน รายงานให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบ พร้อมทั้งจัดทำบัญชีส่งมอบงานและสรุปงานส่งให้หน่วยงานตามภารกิจของหน่วยงานนั้น ๆ ต่อไป